

ders, bestuurders, leiding gevenden (1 Thess. 5:12; 1 Tim. 5:17; 1 Cor. 12:28), beheerders van 't Huis Gods (Titus 1:7); ook kubernessels, die 't roer van 't schip in handen hebben, koers moeten houden en verantwoordelijk zijn voor de vaart (1 Cor. 12:28), om van andere benamingen niet te spreken. Wordt de organisatie zoo ook niet topzwaar, gezien het groot getal „deskundigen“ en toezicht-houders als: adviseurs, visitatoren, organen van bijstand als commissie en raden voor allerlei belangen, buiten de meerdere vergaderingen?

6. In verband met het voorafgaande zou ik ernstig bezwaar willen maken tegen de groote macht, aan de meerdere vergaderingen toegekend, en aan bepaalde personen of corporatie's, waardoor het gevaar van hiërarchie m.i. niet denkbeeldig geworden is. Schier alles wordt gereguleerd en gedeceerd „van boven af“. Zoo is b.v. alle opzicht over de leden van de kerkeraad aan de bevoegdheid van den kerkeraad onttrokken (Ord. XI, art. 5) en overgebracht naar de classis; ook mag niet de kerkeraad opzicht oefenen over dienst des Woords en catechese, dit geschiedt door de provinciale kerkvergadering en de generale synode (Ord. XI, art. 6). Zoo behoudt men toch het stelsel van hogere besturen; het eene bestuur staat boven het andere, en de hoogste bestuursmacht berust bij de generale synode, aan wier bevoegdheid uiteindelijk geen grenzen gesteld worden (Ord. I, art. 11: leiding geven en ter hand nemen al wat het leven der Kerk kan bevorderen). Natuurlijk kan zoo de synode overal en ten allen tijd ingrijpen en de genomen beslissingen handhaven, immers zij zal allicht niet gemakkelijk toegeven, dat de eens genomen maatregelen het leven der Kerk drukken of schaden. Verder kan de synode naar believen nieuwe ordonnanties maken (K.O. art. XXVI) en de Kerkorde wijzigen (K.O. art. XXVII) zonder dat de Kerken het recht hebben, ooit de geldigheid daarvan te ontkennen of de uitvoering van gemaakte bepalingen, strijdig bevonden met Gods Woord, na te laten.

7. Ernstig bezwaar zou ik ook willen maken tegen Ordinantie 11. Ik noem b.v. de onzekere maatstaf der tucht over Dienaren des Woords: „wat als strijdig met de H. Schrift en de belijdenis der Kerk de fundamentelementen der Kerk aantast“ — wat zijn de fundamentelementen der Kerk; waar houden de fundamentelementen der Kerk op en begint de bovenbouw; welken zin heeft het „aantasten“? Eveneens zou ik bedenking willen inbrengen tegen de formulering van de oorzaak der bijzondere tuchttoefening: „het voortgaan in het verstoren van het leven der Kerk op ernstige wijze“; ook wordt het doel van de kerkelijke tucht nergens vermeld, evenals de Schriftmatige procedure ontbreekt, die de D.K.O. voorschrijft in Art. 72 tot 80; eveneens heb ik gemist wat men noemt de tuchthandeling in ruimer zin: de broederlijke vermaning van de geloovigen onderling (Rom. 15:14, 1 Thess. 5:11, Hebr. 3:13).

8. Tenslotte zou ik bedenking hebben o.a. tegen de te stellen vragen bij het afleggen van belijdenis des geloofs, (Ontwerp bl. 24) wijl vanwege de verschuiving van den inhoud der bijbelsche begrippen en de daaruit voortvloeiende verwarring in de connotatie van Schriftuurlijke namen en zegswijzen, hij die de vragen stelt daar totaal iets anders onder kan verstaan als degene, die de vragen beantwoordt, wat met het karakter, den ernst en de waarachtigheid eener kerkelijke belijdenis strijdt; ook zou ik bezwaar maken tegen het doen zitting nemen van diakenen, en van kerkvoogden als ouderlingen in den Kerkeraad, als niet in de H. Schrift gegrond, etc.

Ik meen thans echter in hoofdzaak mijn bedenkingen genoemd te hebben en hierdoor voldoende toegelicht te hebben, waarom ik meende, voor Uw uitnodiging te moeten bedanken.

Men versta mij niet verkeerd. Zeer wel ben ik mij bewust, U geen dingen geschreven te hebben, die U nieuw of onbekend zijn; ook vergeet ik niet, dat alles wat men voor de Kerk des Heeren wenschelijk of noodig acht, niet ineens bereikbaar is. Misschien denkt iemand in dit verband aan Calvijn, die tijdelijk veel kon dulden, wat in zijn oog gebrekkig en onvolkomen was. Alleen maar: hier is geen dwingende overheidsmacht; ook geldt het hier geen dulden, maar positief bouwen. Wordt het Ontwerp aanvaard, dan voorziet ik een situatie, die voor langen tijd, wellicht voor zeer langen tijd zal gelden; eenmaal aangenomen, zal het niet licht zijn, deze Kerkorde principieel te wijzigen, of incidentele belangrijke veranderingen aan te brengen: daarvoor is ze te zeer een samenhangend geheel.

Intusschen..... de grondslag! Matthëus 7:24-27. U de wijsheid, die van Boven is, en de leiding van den Heiligen Geest bij al uw beraadslagingen toebiddend, verblijf ik.

Met de meeste hoogachting,
Uw dw.
P. DEDDENS.

2) Hoe kan de Kerk naar buiten (de „Apostolische“ opdracht) getrouw haar roeping vervullen, indien niet alle nadruk valt op het leven der geloovigen onderling, en dit zoowel in belijdenis als in wandel naar het Woord wordt gesaneerd?

3) Met connotatie, in onderscheiding van denotatie, duidt men aan die bepaalde kwaliteit of dat vaststaande kenmerk, waaraan een persoon of zaak zijn (haar) naam ontleent.

„F. Q. I.“ en de oecumenische jeugdraad.

F. Q. I. is het studentencorps aan de Theologische Hoogeschool der Gereformeerde Kerken, Broederweg 15, Kampen (drie formulieren van eenigheid).

En „F. Q. I.“ (d.w.z. een vereniging, die dezen naam heeft aangenomen) is de organisatie der studenten van de Theol. Hoogeschool der formatie van de vier formulieren van eenigheid ('44, '46), Oudestraat 6, Kampen. De synodocratische studenten dus. Voor wier toevoer extra zorg gedragen wordt door een pas gevormd comité, dat de V. U. de financiële lasten komt verlichten, door aan kamper studenten steun te verleenen.

Naar uit een mededeeling van het synodocratische Zendingscentrum te Baarn (van 22 Augustus 1947) blijkt, is dit synodocratische studentencollege, „F. Q. I.“ dus, evenals „Jeugd en Evangelie“, en evenals de „Werkgemeenschap voor Geref. Jongeren“, „rustig-weg aangesloten bij den Oecumenischen Jeugd Raad“. „Zoodat er toch nog Gereformeerden in Oslo waren“, zegt verheugd de directeur van het Zendingscentrum. In Oslo, waar de jongelui een toon hebben aangeslagen, die niet goed was: niet waar, en niet bescheiden was hetgeen ze zeiden over de wereld en de kerk en den oorlog (lees: de revolutie) en zoo meer.

De secretaresse van den Oecumenischen Jeugdraad, Baronesse van Heemstra, heeft aan den directeur van het Zendingscentrum verzekerd, dat op alle kringen van plaatselijke oecumenische jeugdraden 60 pct. der deelnemers gereformeerd zijn. Dat is dus niet best; we verwijzen naar Persachouw van ons vorig nummer. Synode of geen synode, dit zijn feiten blijken mededeelingen van wat men noemt „de kerk als organisatie“. Die staat al aardig te pochen tegen „de kerk als instituut“. Dit gebeurt onder de oogen van Ridderbos, Dijk, Den Hartogh. Niet ik stroom deze nieuwtjes uit, maar het Zendingscentrum.

Over enkele jaren zal „de kerk als instituut“ deze 60 pct. wel moeten volgen. Wie van gecamoufleerde capitulaties leeft, die heeft zoo iets in 't verschiet. De revolutionairen verteren altijd zichzelf.

Uit ditzelfde Zendingscentrum komt ook al de mededeeling, dat uit den terugkeer van ds Goossens (den missionairen dienaar onzer Gereformeerde kerken) naar Soemba „veel ellende kan voortkomen“.

We weten nu, hoe de wind hier waait. En welke geesten het zijn, die probeeren een spaak in het wiel van onzen kerkwagen te steken. De H.H. van Strien, Veldkamp, en ook „Trouw“ mogen hun hoofd schudden over de uit Batavia afgegeven verklaring, onder teekend door ds Pos en dr Bakker, ze zullen niets vermogen. Ze zijn al pruttelend de leiding kwijt. Wie in 1944 onrecht bejubelt, kan het in 1948 niet meer de baas worden, wanneer het ook hun stemmen smoorst in den naam eener oecumenische „breedheid“, die niet meer weet van „zuiverheid“. Het „j'accuse“ van de Veldkamps en de Dijks komt altijd te laat, tenzij ze beginnen bij het begin: boete over 1944 en vijanden zien willen, ongeacht de vraag, of de geïden, die hen hun aanwezig, van het clubje waren, ja of neen.

K. S.

de nood op soemba.

Door een misverstand werd het artikelje over dit onderwerp in het nummer van „De Reformatie“ d.d. 14 Februari 1948 ingezonden. Hierin wordt gesuggereerd om de punten uit het gehele land naar Amsterdam te zenden. Dit is echter de bedoeling niet. De Zendingscommissie van Amsterdam C wilde in haar oproep tot verzameling van tekstiel-punten op basis van 1 punt per kerklid slechts een gedachte doorgeven, die zou kunnen leiden tot leniging op betrekkelijk korten termijn van den nood op ons zendings-terrein. Meerdere Kerken hebben het zoo begrepen en de door haar verzamelde punten zelf financieel en technisch verwerkt. Maar enkele Kerken hebben de punten naar Amsterdam gezonden, waar ze tot heden, voorzover het een klein aantal betrof, zijn aanvaard en besteed. Doch het laat zich verstaan, dat dit niet zoo kan doorgaan, waarom wij den Kerken in overweging geven om de realisering van de punten zelf plaatselijk, classicaal of desnoods gewestelijk te verzorgen. De Zendingscommissie is dankbaar, dat haar voorstel ingang heeft gevonden en zij hoopt, dat de resultaten van den arbeid van al onze Kerken spoedig op Soemba zullen worden gezien. Mochten inmiddels nog punten te Amsterdam zijn binnengekomen, dan zal de Zendingscommissie de Redactie van het Zendingsblad verzoeken de verantwoording daarvan te plaatsen.

OPVOEDING EN ONDERWIS

de christelijke school in dezen tijd, III.

In hoe groote mate inderdaad de beloften in de kerk afgelegd van doorslaggevend betekenissen zijn ten aanzien van de samenwerking in een schoolvereniging, ook al is men zich dat misschien niet bewust, willen we nu, om zoo concreet mogelijk te zijn, nader bezien naar aanleiding van hetgeen in de Geref. Kerkbode van Groningen van 22 en 29 November 1947 omtrent den schoolstrijd in Ten Boer werd gepubliceerd. Juist omdat deze publicatie geschiedde uit behoefte aan een gesprek met broeders en zusters in verband met de zwaarte van den strijd, dien de gehoorzaamheid aan Gods Woord ons oplegt, dragen we gaarne het onze bij tot verheldering van de situatie.

In de statuten van de bedoelde schoolvereniging is bepaald, dat „bestuur en personeel door doop of belijdenis moeten behooren tot de Geref. Kerk te Ten Boer“. Voorts lezen we:

„dat plm. 25 pct. van de leden der „ongedeelde kerk“ den Schriftuurlijken grondslag van de Geref.

Kerken heeft gehandhaafd. Tot heden zijn alle bestuursleden lid van de syn. Kerk van Ten Boer.“

Reeds spoedig na de Vrijmaking hebben wij tot de Schoolvereniging het verzoek gericht in het bestuur één lid op te nemen van onze kerk. Dit werd zonder meer afgewezen. Hetzelfde gebeurde op een volgende vergadering in 1946.

Toen de Schoolvereniging in den voorzomer van 1947 weer vergaderde, dienden we nogmaals eenzelfde verzoek in. Wat wij toen op die vergadering gezegd hebben, komt op het volgende neer:

a. Wij begeeren vertegenwoordiging in het bestuur, omdat wij mede verantwoordelijk willen zijn voor de opvoeding van onze kinderen.

b. Laat de schoolvereniging zich niet uitspreken over de vraag, welke kerk de wettige voortzetting is van de ongedeelde Geref. Kerk van Ten Boer.

c. Geef ons daarom evenredige vertegenwoordiging in het bestuur (wij vroegen slechts 1 lid van de 7).

d. Wij achten samenwerking mogelijk, omdat volgens art. 5 van de bestuursleden alleen instemming wordt vereischt met de Drie Formulieren van Eenigheid. De Schoolvereniging heeft ook als grondslag: Gods Woord en de Drie Form. (art. 2).“

Toen het advies van den Schoolraad, dat volgens een besluit van de meerderheid van de vergadering in den voorzomer was ingewonnen, op een ledenvergadering in October was bekend gemaakt, luidende: „Samenwerking is ten eerste gewenscht“, werd door niet-vrijgemaakte leden o.a. het volgende gezegd:

„De heer A.: „Voorzitter, ik ben het niet met dit advies eens. Laten wij toch het gereformeerd karakter van onze school bewaren. Geeft het pand der vaderen toch niet prijs: de school, waarvoor onze vaders hebben gebeden en gestreden, waarvoor zij offers hebben gebracht“.

De heer B.: „Ook ik ben het niet eens met dit advies. Er zijn tegenwoordig in het kerkelijk leven van die lieden, die als devies hebben: „Als het getij verloopt, verzet men de bakens“. De heer B. wil waarschuwen tegen samenwerking met deze lieden. Hij wijst op de waarschuwing van Gods Woord: „Zet de oude palen niet terug“.

Nadat nog de heer C. had doen weten, dat hij het roerend eens was met de heeren A. en B., verklaarden de vrijgemaakte leden Zeldenrust en Hamminga achtereenvolgens:

„Het Gereformeerd karakter van de school is hier niet in geding. Wij onderschrijven van ganser harte, den grondslag der Vereniging. Het gaat er alleen maar om, of u één lid van onze kerk wilt opnemen in het bestuur“.

En „Wij kunnen met u samenwerken, omdat u van ons geen instemming vraagt, en volgens de statuten ook niet mocht vragen, met de uitspraken van uw laatste synodes, die in strijd zijn met Gods Woord“.

Tenslotte wees de Voorzitter de heeren A., B. en C. op het vreemde van hun houding, dat zij het advies, waarom zij zelf hadden gevraagd, niet wilden opvolgen, waaraan hij toevoegde: „Wilt u de adviezen van de professoren Dijk en Ridderbos naast u neerleggen? Want ook zij hebben medegewerkt tot het verstrekken van dit advies“.

Uitgaande van de zuiverheid der motieven bij beide partijen — de heer Zeldenrust wijst echter in een artikel in de Gron. Kerkbode van 10 Jan. j.l. op het voor hem onbegrijpelijke in de houding van de heeren A. en B., gelet op hun vroegere uitingen — merken we op, dat hier een ondragelijke hardnekkigheid te constateren is in de afwijzing van samenwerking bij leden als A., B. en C., en tenslotte bij de meerderheid der schoolvereniging, daar slechts 17 van de 64 aanwezigen voor samenwerking stemden.

Toch gelooven we, dat juist de argumenten ter verdediging van de mogelijkheid van samenwerking, aangevoerd door de leden Zeldenrust en Hamminga, deze hardnekkigheid kunnen hebben in de hand gewerkt en versterkt. Zij wezen er immers op, dat het Gereformeerd karakter van de school hier niet in geding was, en dat zij den grondslag van de Vereniging van ganser harte onderschreven. Bovendien, dat men van hen volgens de statuten geen instemming mocht vragen met de uitspraken der laatste synodes.

We kunnen ons voorstellen, dat die leden die de uitspraken der laatste synodes wel als belijdenisuitspraken aanvaardden, niet op deze wijze hun grondslag verstaan willen zien. Zij belijden in de kerk de Drie Formulieren immers in overeenstemming met de bedoelde Leerspraken, en zullen derhalve deze Formulieren ook aldus belijden in de schoolvereniging.

Daarom zouden ook bij aanneming van het voorstel tot samenwerking in dezen vorm, vermoedelijk de moeilijkheden niet op zich hebben laten wachten. Men zou een verschillenden zin in de Formulieren van Eenigheid hebben gelegd.

Of wij dan de argumentatie van de vrijgemaakte leden niet juist achten? Volkomen.

Maar er is iets anders, dat aandacht verdient. Geheel in overeenstemming met wat wij boven hebben betoogd omtrent de taak der ouders, wezen onze broeders er op, dat zij in het bestuur vertegenwoordigd wilden zijn in verband met hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen.